

Αθήνα, 8 Σεπτεμβρίου 2006

Α.Π.Οικ: 17684/2006

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΔΗΜ.
ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ
ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ
Δ/ΝΣΗ ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ & ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ

Προς: ΠΙΝΑΚΑ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ

Ταχ. Δ/ση: Ευαγγελιστρίας 2,
Τ.Κ. 10563, ΑΘΗΝΑ
Τηλέφωνο: 210 3316910
e-mail: metanastefsi@ypes.gr

Εγκύκλιος αριθμ. 33

ΘΕΜΑ: Εφαρμογή των διατάξεων του Προεδρικού Διατάγματος υπ' αριθμ. 131 (ΦΕΚ 143 Α') «Εναρμόνιση της ελληνικής νομοθεσίας με την Οδηγία 2003/86/ΕΚ σχετικά με το δικαίωμα οικογενειακής επανένωσης

Με το εν θέματι Προεδρικό Διάταγμα (Π.Δ.) ενσωματώνεται η Οδηγία 2003/86/ΕΚ του Συμβουλίου, της 22ας Σεπτεμβρίου 2003, «σχετικά με το δικαίωμα οικογενειακής επανένωσης», η οποία θέτει κοινές προϋποθέσεις και διαδικασίες στα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όσον αφορά στην άσκηση του δικαιώματος οικογενειακής επανένωσης από τους υπηκόους τρίτων χωρών, που διαμένουν νόμιμα στο έδαφος τους.

Ο νόμος 3386/05 για τη μετανάστευση ρυθμίζει τα ζητήματα που άπτονται της διαδικασίας της οικογενειακής επανένωσης υπηκόων τρίτων χωρών (άρθρα 53 έως 60), **χωρίς ωστόσο να ενσωματώνει πλήρως τις διατάξεις της εν λόγω Οδηγίας**. Για το σκοπό αυτό και προκειμένου η Χώρα μας να είναι συνεπής ως προς τις σχετικές υποχρεώσεις της στην Ε.Ε. για εναρμόνιση της νομοθεσίας της με το κοινοτικό δίκαιο, η Υπηρεσία μας επεξεργάστηκε το εν λόγω διάταγμα, το οποίο δημοσιεύθηκε και ισχύει από τις 13/7/2006.

Επισημαίνεται ότι, σύμφωνα με τις γενικές αρχές του δικαίου, το Π.Δ. ως νεότερη και ειδικότερη κανονιστική ρύθμιση και δεδομένου ότι ενσωματώνει κοινοτική οδηγία, καταργεί κάθε γενική ή ειδική διάταξη που αντίκειται στις διατάξεις του ή ρυθμίζει διαφορετικά τα θέματα που αποτελούν αντικείμενο αυτού, ανεξαρτήτως του γεγονότος ότι δεν υφίσταται ευθεία, για το σκοπό αυτό, νομοθετική πρόβλεψη.

Για τη διευκόλυνση των Υπηρεσιών, παραθέτουμε κατωτέρω **αναλυτικές διευκρινήσεις επί του ισχύοντος νομοθετικού πλαισίου για την οικογενειακή επανένωση υπηκόων τρίτων χωρών**, όπως τελικώς διαμορφώνεται μετά τη δημοσίευση του εν λόγω Π.Δ.

ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 131
«ΕΝΑΡΜΟΝΙΣΗ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ ΜΕ ΤΗΝ ΟΔΗΓΙΑ 2003/86/ΕΚ
ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗΣ ΕΠΑΝΕΝΩΣΗΣ»
(ΦΕΚ 143/13-7-2006)

Ορισμός: ως οικογενειακή επανένωση, στο πλαίσιο της οδηγίας 2003/86/ΕΚ, νοείται η είσοδος και η διαμονή σε κράτος μέλος, των μελών της οικογένειας υπηκόου τρίτης χώρας που διαμένει νόμιμα στο συγκεκριμένο κράτος μέλος, προκειμένου να διατηρηθεί η οικογενειακή ενότητα, ασχέτως εάν οι οικογενειακοί δεσμοί δημιουργήθηκαν πριν ή μετά την είσοδο του διαμένοντος.

Σχετικά με το άρθρο 1

ΣΚΟΠΟΣ

Σκοπός του παρόντος Προεδρικού Διατάγματος είναι η εναρμόνιση της ελληνικής νομοθεσίας (άρθρα 53 έως 60 του Ν. 3386/2005, ΦΕΚ 212 Α') με την Οδηγία 2003/86/ΕΚ του Συμβουλίου της 22ας Σεπτεμβρίου 2003, σχετικά με το δικαίωμα οικογενειακής επανένωσης, στην οποία καθορίζονται οι όροι υπό τους οποίους ασκούν το δικαίωμα της οικογενειακής επανένωσης οι υπήκοοι τρίτων χωρών που διαμένουν νόμιμα στην Ελλάδα.

Σχετικά με το άρθρο 2

ΟΡΙΣΜΟΙ

Στο άρθρο 2 παρατίθενται οι ακόλουθοι ορισμοί: «υπήκοος τρίτης χώρας», «συντηρών», «οικογενειακή επανένωση», «άδεια διαμονής» και «πρόσφυγας», όπως διαμορφώθηκαν και ισχύουν για τις ανάγκες της Οδηγίας 2003/86/ΕΚ.

Οι εν λόγω ορισμοί, από την ημερομηνία ενσωμάτωσης της Οδηγίας (3/10/2005), είναι κοινοί και δεσμεύουν όλα τα κράτη μέλη της Ένωσης.

Επισημαίνεται ότι τα πρόσωπα που έχουν υποβάλλει αίτηση για να τους αναγνωρισθεί η ιδιότητα του πρόσφυγα εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος (άρθρο 3, παρ. 2 α), ωστόσο, στην παρ.5, του άρθρου 2 συμπεριλαμβάνεται ο σχετικός ορισμός για λόγους κατανόησης και καλής ενσωμάτωσης της Οδηγίας.

Το παρόν Προεδρικό Διάταγμα αφορά αποκλειστικά στην οικογενειακή επανένωση των νομίμως διαμενόντων υπηκόων τρίτων χωρών, το καθεστώς διαμονής των οποίων ρυθμίζεται από το Ν. 3386/2005, όπως ισχύει.

ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Με την παράγραφο 1 του άρθρου αυτού προσδιορίζονται οι γενικοί όροι που θα πρέπει να συντρέχουν, προκειμένου ένας υπήκοος τρίτης χώρας να ασκήσει το δικαίωμα της οικογενειακής επανένωσης.

Έτσι, ο συντηρών θα πρέπει να είναι κάτοχος άδειας διαμονής για κάποιον από τους λόγους του Ν. 3386/2005 (ΦΕΚ 212 Α'), η οποία να έχει τα εξής χαρακτηριστικά:

- διάρκεια ισχύος τουλάχιστον 1 έτους.

Ως εκ τούτου εξαιρούνται οι άδειες διαμονής που χορηγούνται, βάσει του ανωτέρω νομοθετικού

πλαισίου, για μικρότερα χρονικά διαστήματα (π.χ. άρθρα 16 και 19 του Ν. 3386/05) και

- Δυνατότητα να διαμείνει στην Ελλάδα μόνιμα.

Η προοπτική της μόνιμης διαμονής στην περίπτωση αυτή αναφέρεται στη δυνατότητα διαδοχικών ανανεώσεων της άδειας διαμονής του συντηρούντος, εφόσον πληρούνται οι αντίστοιχες προϋποθέσεις, χωρίς να υφίσταται, από την ισχύουσα νομοθεσία, σχετικός χρονικός περιορισμός ή συγκεκριμένο όριο ανανεώσεων (όπως π.χ. στην περίπτωση του άρθρου 19 ή του άρθρου 28 του Ν. 3386/2005). Επισημαίνεται ότι η μονιμότητα της διαμονής δεν αναφέρεται στο κατά πόσον δικαιούται ή επιθυμεί ο ενδιαφερόμενος να αιτηθεί την απόκτηση των αντίστοιχων αδειών μόνιμης διαμονής (άδεια διαμονής επί μακρόν διαμένοντος ή αορίστου χρόνου).

Επομένως, κάθε άδεια διαμονής διάρκειας ισχύος τουλάχιστον 1 έτους, η οποία, μπορεί να ανανεώνεται κανονικά, εφόσον πληρούνται οι αναφερόμενες στις σχετικές διατάξεις της ισχύουσας νομοθεσίας προϋποθέσεις, επιτρέπει στον κάτοχό της να ασκήσει το δικαίωμα στην οικογενειακή επανένωση, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος.

ΕΞΑΙΡΕΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΟ ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Με την παράγραφο 2 προσδιορίζονται οι κατηγορίες προσώπων που δεν εμπíπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος, ως εξής: α) αιτούντες την ιδιότητα του πρόσφυγα, β) κάτοχοι άδειας διαμονής δυνάμει προσωρινής προστασίας και γ) κάτοχοι άδειας διαμονής δυνάμει επικουρικών μορφών προστασίας.

Με την παράγραφο 3 εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος τα μέλη οικογένειας πολίτη της Ένωσης, ανεξαρτήτως ιθαγένειας. Επισημαίνεται ότι το δικαίωμα διαμονής των μελών οικογένειας πολίτη της Ένωσης που είναι υπήκοοι τρίτης χώρας ρυθμίζεται ειδικά στα άρθρα 61 έως 64 του Ν. 3386/2005, όπως ισχύει.

ΕΥΝΟΪΚΟΤΕΡΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Στην παράγραφο 4 απαριθμούνται οι περιπτώσεις των διεθνών συμφωνιών και συμβάσεων, οι ευνοϊκότερες διατάξεις των οποίων, υπερισχύουν των διατάξεων του παρόντος.

Σχετικά με το άρθρο 4

Μέλη οικογένειας

Ως μέλη οικογένειας υπηκόου τρίτης χώρας που εισέρχονται στη Χώρα, στο πλαίσιο της οικογενειακής επανένωσης, νοούνται:

- Ο έτερος των συζύγων, εφόσον έχει συμπληρώσει το 18ο έτος της ηλικίας του,
- τα κάτω των 18 ετών άγαμα, κοινά τέκνα τους, συμπεριλαμβανομένων και εκείνων που έχουν νομίμως υιοθετηθεί στην Ελλάδα ή με απόφαση που είναι αυτοδικαίως εκτελεστή ή έχει κηρυχθεί εκτελεστή ή έχει αναγνωρισθεί το δεδικασμένο της στην Ελλάδα,
- Τα λοιπά, κάτω των 18 ετών, άγαμα τέκνα του συντηρούντος ή του ετέρου των συζύγων, συμπεριλαμβανομένων των τέκνων που έχουν, κατά τα ανωτέρω, υιοθετηθεί, εφόσον η άσκηση της επιμέλειας έχει νομίμως ανατεθεί στο γονέα των εν λόγω τέκνων.

Στην παράγραφο 2 ορίζεται ότι σε περίπτωση **πολυγαμίας**, αν ο συντηρών έχει ήδη σύζυγο που ζει μαζί του στην Ελλάδα, δεν επιτρέπεται η οικογενειακή επανένωση με άλλη σύζυγο. Στόχος της εν λόγω διάταξης είναι να εξασφαλιστεί ότι ο συντηρών ασκεί **το δικαίωμα της οικογενειακής επανένωσης στην Ελλάδα, με μία μόνον εκ των συζύγων του**, δεδομένου ότι η πολυγαμία δεν αναγνωρίζεται ως οικογενειακή σχέση σύμφωνα με το ελληνικό οικογενειακό δίκαιο.

Επισημαίνεται ότι η οικογενειακή επανένωση με τα ανήλικα τέκνα του συντηρούντος και άλλης συζύγου, πέραν της συζύγου με την οποία έχει επανενωθεί στην Ελλάδα, **επιτρέπεται μόνο στην περίπτωση που του έχει ανατεθεί νομίμως η επιμέλεια.**

Σχετικά με το άρθρο 5

Προϋποθέσεις για την οικογενειακή επανένωση

Προκειμένου ο συντηρών να κατοχυρώσει δικαίωμα στην οικογενειακή επανένωση θα πρέπει να πληρούνται, σωρευτικά, οι εξής προϋποθέσεις:

1. τα μέλη της οικογένειας, για τα οποία αιτείται την εισοδό τους, να διαμένουν εκτός της ελληνικής επικράτειας,

ΠΡΟΣΟΧΗ: στις περιπτώσεις γάμων που τελούνται μεταξύ υπηκόων τρίτων χωρών που διαμένουν νόμιμα στην Ελλάδα, ανεξάρτητα εάν ο γάμος τελείται στην Ελλάδα ή το εξωτερικό, καθώς και στις περιπτώσεις τέκνων που γεννιούνται στην Ελλάδα, στα μέλη της οικογένειας χορηγείται άδεια διαμονής για οικογενειακή επανένωση, κατά παρέκκλιση της ανωτέρω διάταξης, χωρίς να απαιτείται,

- ειδική θεώρηση εισόδου για οικογενειακή επανένωση
- διετής προθεσμία αναμονής (σημείο 2 κατωτέρω)

2. ο συντηρών να κατοικεί νόμιμα στην Ελλάδα για διάστημα δύο ετών.
3. ο συντηρών να διαθέτει κατάλυμα ικανό να καλύψει τις ανάγκες του ιδίου και των μελών της οικογένειάς του για τα οποία ζητεί την επανένωση
4. ο συντηρών να διαθέτει ετήσιο προσωπικό εισόδημα, σταθερό και τακτικό, επαρκές για τις ανάγκες του ιδίου και της οικογένειάς του, χωρίς προσφυγή στο σύστημα κοινωνικής αρωγής της χώρας, το οποίο δεν μπορεί να είναι μικρότερο των αποδοχών του ανειδίκευτου εργάτη. Το εισόδημα αυτό προσαυξάνεται κατά 20% για τη σύζυγο και κατά 15% για κάθε τέκνο με το

οποίο συνενώνεται. Η προσαύξηση του 15% για τα τέκνα δεν απαιτείται όταν και οι δύο σύζυγοι διαμένουν ήδη νόμιμα στην Ελλάδα.

5. ο συντηρών διαθέτει πλήρη ασφάλιση ασθένειας ως προς το σύνολο των κινδύνων που καλύπτονται για τους ημεδαπούς, η οποία να μπορεί να καλύψει και τα μέλη της οικογένειάς του.
6. ο συντηρών να αποδεικνύει την οικογενειακή σχέση με τα μέλη της οικογένειας για τα οποία ζητεί την επανένωση.

Με την παρ. 3 δίνεται η δυνατότητα στο αρμόδιο όργανο, εφόσον κρίνει ότι η οικογενειακή σχέση δεν πιστοποιείται επαρκώς, να καλεί τον συντηρούντα σε προσωπική συνέντευξη.

ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΑΙΤΗΣΗΣ ΣΥΝΤΗΡΟΥΝΤΟΣ

1. αίτηση του συντηρούντος για την έγκριση εισόδου μέλους ή μελών της οικογένειάς του στη χώρα λόγω οικογενειακής επανένωσης
2. ακριβές φωτοαντίγραφο ισχύοντος διαβατηρίου του συντηρούντος ή άλλου ταξιδιωτικού εγγράφου (όλων των σελίδων), αναγνωρισμένου από τη χώρα μας και της ισχύουσας άδειας διαμονής του συντηρούντος (ή βεβαίωσης ότι έχει υποβληθεί σχετική αίτηση για ανανέωση),
3. πρόσφατο πιστοποιητικό οικογενειακής κατάστασης αλλοδαπών αρχών από το οποίο να προκύπτει ο συγγενικός δεσμός επίσημα επικυρωμένο και μεταφρασμένο,

ΠΡΟΣΟΧΗ: όταν πρόκειται για οικογενειακή επανένωση με υιοθετημένα τέκνα ο συντηρών θα πρέπει να προσκομίζει την σχετική πράξη υιοθεσίας σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 1 του άρθρου 4.

4. επικυρωμένο συμβόλαιο αγοράς κατοικίας ή θεωρημένη σύμβαση μίσθωσης κατοικίας από Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία ή άλλο επικυρωμένο έγγραφο από το οποίο να προκύπτει ότι ο συντηρών διαθέτει κατάλυμα ικανό να καλύψει τις ανάγκες του ιδίου και των μελών της οικογένειάς του, συνοδευόμενο από υπεύθυνη δήλωση ότι τα μέλη της οικογένειάς του για τα οποία ζητείται η έγκριση εισόδου πρόκειται να κατοικήσουν μαζί του.

5. επικυρωμένο φωτοαντίγραφο του εκκαθαριστικού σημειώματος της Εφορίας των δύο τελευταίων οικονομικών ετών ή άλλο επίσημο στοιχείο από το οποίο να προκύπτει ότι διαθέτει ετήσιο προσωπικό εισόδημα, σταθερό και τακτικό, το οποίο είναι **μεγαλύτερο ή ίσο των 8.500€**, προσαυξημένο κατά 20% για τον έτερο των συζύγων και κατά 15% για κάθε τέκνο.

ΠΡΟΣΟΧΗ: το ποσό των 8.500€ θα αναπροσαρμόζεται

6. βεβαίωση του ασφαλιστικού φορέα στον οποίον είναι ασφαλισμένος ο συντηρών, για την κάλυψη των εξόδων νοσηλείας, ιατρικής και φαρμακευτικής περίθαλψης, η οποία μπορεί να καλύψει και τα μέλη της οικογένειας που τον βαρύνουν.
7. στην περίπτωση που ο συντηρών ζητεί την επανένωση με ανήλικο τέκνο του που έχει αποκτήσει στο πλαίσιο πολυγαμικού γάμου με άλλη σύζυγο από αυτή με την οποία έχει επανενωθεί στην Ελλάδα και για το οποίο του έχει ανατεθεί νομίμως η επιμέλεια (παρ.2 του άρθρου 4), προσκομίζει επιπλέον έγγραφο της χώρας κατοικίας του τέκνου, επίσημα επικυρωμένο και μεταφρασμένο με το οποίο αποδεικνύεται η ανάθεση της επιμέλειας αποκλειστικά στον συντηρούντα.

Υποβολή και εξέταση της αίτησης για οικογενειακή επανένωση

Σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3386/2005, αρμόδιο όργανο για την υποβολή της αίτησης είναι ο Δήμος ή η Κοινότητα του τόπου κατοικίας του συντηρούντος, ενώ αρμόδιο όργανο για την εξέταση του αιτήματος είναι η Υπηρεσία Αλλοδαπών και Μετανάστευσης της οικείας Περιφέρειας. Η αίτηση για οικογενειακή επανένωση γίνεται δεκτή ή απορρίπτεται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας.

Συμπεράσματα:

Η αίτηση για οικογενειακή επανένωση κατατίθεται από τον συντηρούντα, στο Δήμο ή την Κοινότητα του τόπου κατοικίας του, όπου ελέγχεται η πληρότητα των δικαιολογητικών. Ο σχετικός φάκελος διαβιβάζεται, **εντός δεκαπέντε ημερών**, στην Υπηρεσία Αλλοδαπών και Μετανάστευσης της οικείας Περιφέρειας, η οποία είναι αρμόδια να εξετάσει το αίτημα.

Προκειμένου ο Γενικός Γραμματέας να εγκρίνει την αίτηση για οικογενειακή επανένωση, υποχρεούται να εξετάσει τη συνδρομή των προϋποθέσεων των άρθρων 4 και 5 και να ζητήσει τη γνώμη:

- της οικείας αστυνομικής αρχής για θέματα που αφορούν στη δημόσια τάξη και ασφάλεια της Χώρας και
- της αρμόδιας ελληνικής προξενικής αρχής, με σκοπό τη διακρίβωση ύπαρξης της οικογενειακής σχέσης.

Προσοχή: Η διατύπωση γνώμης από την οικεία αστυνομική αρχή, για θέματα που αφορούν στη δημόσια τάξη και ασφάλεια της χώρας, θα ζητείται για τον συντηρούντα

Οι ανωτέρω γνώμες είναι απλές και όχι δεσμευτικές, θα πρέπει δε να είναι έγγραφες, αιτιολογημένες και επίκαιρες κατά το περιεχόμενό τους.

- ⇒ Οι ανωτέρω γνώμες παρέχονται εντός αποκλειστικής **τριμήνου** προθεσμίας, από την περιέλευση των σχετικών αιτημάτων στην οικεία αστυνομική και προξενική αρχή, αντίστοιχα.
- ⇒ Εφόσον οι γνώμες αυτές αποσταλούν **εντός της τριμήνου** προθεσμίας και σε ενδεχόμενη απόκλιση από τις γνώμες αυτές, η απόφαση του Γενικού Γραμματέα της οικείας Περιφέρειας, επί της αιτήσεως για την έγκριση της οικογενειακής επανένωσης, θα πρέπει να είναι ειδικώς αιτιολογημένη.
- ⇒ Στην περίπτωση που η ανωτέρω **τριμηνιαία προθεσμία παρέλθει άπρακτη**, η Υπηρεσία Αλλοδαπών και Μετανάστευσης της οικείας Περιφέρειας προχωρά στην εξέταση των λοιπών προϋποθέσεων και ο Γενικός Γραμματέας της Περιφέρειας εκδίδει ή απορρίπτει την αίτηση, βάσει των λοιπών στοιχείων του φακέλου.
- ⇒ Εάν οι γνώμες αποσταλούν **μετά την παρέλευση του τριμήνου** και εφόσον διαπιστωθεί ότι προκύπτουν σοβαροί λόγοι δημόσιας τάξης και ασφάλειας ή ότι η οικογενειακή σχέση, ιδίως ότι ο γάμος ή η υιοθεσία ή η αναγνώριση τέκνων έχουν συναφθεί με σκοπό την καταστρατήγηση του νόμου 3386/2005, προκειμένου τα πρόσωπα αυτά να αποκτήσουν άδεια διαμονής στην Ελλάδα, η χορηγηθείσα άδεια διαμονής ανακαλείται, κατ' εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 9 του παρόντος προεδρικού διατάγματος και τα εν λόγω πρόσωπα υποχρεούνται να εγκαταλείψουν τη Χώρα, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

Κατά την εξέταση της αίτησης για οικογενειακή επανένωση εκτιμάται ιδιαιτέρως και το συμφέρον των ανηλίκων τέκνων. Για παράδειγμα, σε περίπτωση επανένωσης με ανήλικο τέκνο το οποίο βρίσκεται στη χώρα προέλευσης, χωρίς την επίβλεψη του ετέρου γονέα, η αίτηση του συντηρούντος θα πρέπει να εξετάζεται κατά προτεραιότητα.

Προκειμένου να αποφευχθούν φαινόμενα καταχρηστικών αιτημάτων, ιδίως σε περιπτώσεις οικογενειακής επανένωσης με ανήλικα τέκνα που το εναπομείναν διάστημα για την ενηλικίωσή τους είναι μικρό, οι υπήκοοι τρίτων χωρών θα πρέπει να υποβάλλουν τα σχετικά αιτήματα σε εύλογο χρόνο πριν την ενηλικίωση των τέκνων τους.

Ως εύλογος χρόνος στη συγκεκριμένη περίπτωση θεωρείται το χρονικό διάστημα των εννέα μηνών πριν την ενηλικίωση του ανήλικου τέκνου, που είναι το μέγιστο διάστημα ολοκλήρωσης της σχετικής διαδικασίας, σύμφωνα με τη παρ. 4 του άρθρου 7 του παρόντος Προεδρικού Διατάγματος.

Σε περιπτώσεις που η σχετική διαδικασία ολοκληρωθεί πριν την ενηλικίωση των τέκνων και εισέρχονται στη χώρα με θεώρηση εισόδου για οικογενειακή επανένωση αλλά μέχρι την υποβολή της αίτησής τους για χορήγηση άδειας διαμονής έχουν ενηλικιωθεί, έχουν σε κάθε περίπτωση, δικαίωμα να λάβουν αυτοτελή άδεια διαμονής.

Ο Γενικός Γραμματέας της οικείας Περιφέρειας, αφού λάβει υπόψη τις ανωτέρω γνώμες, εκδίδει σχετική απόφαση, την οποία και διαβιβάζει στην οικεία ελληνική προξενική αρχή.

Εφόσον το αίτημα γίνει δεκτό, η προξενική αρχή χορηγεί στα μέλη της οικογένειας τις απαιτούμενες ειδικές θεωρήσεις εισόδου, με την επιφύλαξη των διατάξεων περί απαγόρευσης εισόδου του άρθρου 8 του Ν.3386/05.

Σχετικά με το άρθρο 7

Χορήγηση της άδειας διαμονής

Τα μέλη της οικογένειας του συντηρούντος, μετά την είσοδο τους στη Χώρα και πριν από τη λήξη της θεώρησης εισόδου, υποβάλλουν αίτηση για τη χορήγηση άδειας διαμονής για οικογενειακή επανένωση, στα αρμόδια, για το σκοπό αυτό, όργανα.

Αρμόδια υπηρεσία για την υποβολή της αίτησης χορήγησης άδειας διαμονής για οικογενειακή επανένωση, είναι ο δήμος ή η κοινότητα του τόπου κατοικίας ή διαμονής του συντηρούντος.

Αρμόδια για την εξέταση της αίτησης είναι η Υπηρεσία Αλλοδαπών και Μετανάστευσης της οικείας Περιφέρειας.

Η ανωτέρω αίτηση συνοδεύεται από τα εξής δικαιολογητικά:

1. ακριβές φωτοαντίγραφο ισχύοντος διαβατηρίου ή άλλου ταξιδιωτικού εγγράφου αναγνωρισμένου από τη χώρα μας (όλων των σελίδων), με την ισχύουσα θεώρηση εισόδου για οικογενειακή επανένωση,
2. τρεις (3) έγχρωμες φωτογραφίες,
3. παράβολο με τη μορφή αποδεικτικού διπλότυπου τύπου Β' από την αρμόδια για την παραλαβή της αίτησης υπηρεσία.

Προκειμένου οι αρμόδιες υπηρεσίες να συσχετίσουν την αίτηση αυτή με την αίτηση που είχε υποβάλλει ο συντηρών για την έγκριση της οικογενειακής επανένωσης με τα συγκεκριμένα μέλη της οικογένειάς τους, μπορούν να ζητούν αντίγραφο της αίτησης του συντηρούντος ή οποιοδήποτε άλλο έγγραφο κρίνουν απαραίτητο.

Για τα ανήλικα τέκνα η αίτηση υποβάλλεται από εκείνον που ασκεί την επιμέλεια και τους χορηγείται ατομική άδεια διαμονής.

Για την άδεια αυτή και μέχρι τη συμπλήρωση του δέκατου τέταρτου έτους ηλικίας του ανηλίκου δεν απαιτείται η καταβολή παραβόλου.

Οι αιτούμενες άδειες διαμονής χορηγούνται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της οικείας Περιφέρειας.

Προσοχή: Η διαδικασία της οικογενειακής επανένωσης **ολοκληρώνεται το αργότερο μέσα σε εννέα μήνες**, αφότου υποβλήθηκε η αίτηση με τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για την έγκριση της οικογενειακής επανένωσης. Σε περίπτωση παρέλευσης των εννέα μηνών χωρίς να έχει εκδοθεί η εν λόγω απόφαση, τόσο ο συντηρών, όσο και τα μέλη της οικογένειας, εφόσον έχουν εισέλθει στη χώρα, έχουν δικαίωμα προσφυγής.

Σε περίπτωση συνδρομής εξαιρετικών λόγων που έχουν σχέση με τον σύνθετο χαρακτήρα της εξέτασης της αίτησης (π.χ. καθυστέρηση ή αδυναμία προσκόμισης των απαιτούμενων δικαιολογητικών που χορηγούνται από αλλοδαπές αρχές) η ανωτέρω προθεσμία μπορεί να υπερβαίνει τους εννέα μήνες και μέχρι τρεις μήνες.

Σχετικά με το άρθρο 8

Διάρκεια και ανανέωση της άδειας διαμονής

Με την παράγραφο 1 ορίζεται η διάρκεια της άδειας διαμονής των μελών της οικογένειας, τόσο κατά την αρχική χορήγηση όσο και κατά την ανανέωση.

Έτσι, η διάρκεια της αρχικής άδειας διαμονής που χορηγείται στα μέλη της οικογένειας **έχει ημερομηνία λήξεως αυτή της άδειας διαμονής του συντηρούντος, ακόμη και εάν το υπολειπόμενο χρονικό διάστημα ισχύος της άδειας διαμονής αυτού, υπερβαίνει το έτος.**

Στις περιπτώσεις που το εναπομείναν χρονικό διάστημα ισχύος της άδειας διαμονής του συντηρούντος υπερβαίνει το έτος και υπολείπεται της διετίας, το παράβολο που καταβάλλουν τα μέλη της οικογένειας που λαμβάνουν ισόχρονη με αυτόν άδεια διαμονής, δεν επιμερίζεται. (Γνωμοδότηση υπ' αριθ. 542/2005 του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους)

Κατά την ανανέωση, η άδεια διαμονής των μελών ακολουθεί την τύχη της άδειας διαμονής του συντηρούντος.

Στην περίπτωση που ο συντηρών αποκτήσει την ιδιότητα του επί μακρόν διαμένοντος, η άδεια διαμονής των μελών της οικογένειάς του ανανεώνεται ανά διετία.

Στην περίπτωση που ο συντηρών έχει ήδη αποκτήσει την ιδιότητα του επί μακρόν διαμένοντος, η **αρχική άδεια διαμονής** των μελών της οικογένειάς του για τα οποία αιτείται την οικογενειακή επανένωση **έχει διάρκεια ενός έτους και ανανεώνεται ανά διετία.**

Με την παράγραφο 2 δίνεται η δυνατότητα, κατά την ανανέωση των αδειών διαμονής των μελών της οικογένειας και όταν ο συντηρών δεν διαθέτει τους απαιτούμενους επαρκείς πόρους που ορίζονται στην επόμενη παράγραφο, χωρίς προσφυγή στο σύστημα κοινωνικής αρωγής της Χώρας, **να λαμβάνονται υπόψη οι συνεισφορές των μελών της οικογένειας, στο οικογενειακό εισόδημα.** Κατά κανόνα, η εν λόγω ευεργετική πρόβλεψη αναφέρεται στα εισοδήματα του ή της συζύγου, π.χ. από εργασία, ωστόσο δεν αποκλείονται νόμιμα εισοδήματα των ανήλικων τέκνων, τα οποία ενδεχομένως προέρχονται από πηγές όπως κληρονομιά, δωρεά κ.λ.π.

Με την παράγραφο 3 καθορίζεται η διαδικασία που ακολουθείται κατά την ανανέωση, καθώς και τα δικαιολογητικά που συνοδεύουν τη σχετική αίτηση των μελών της οικογένειας.

Το μέλος της οικογένειας, που επιθυμεί την ανανέωση της άδειας διαμονής για λόγους οικογενειακής επανένωσης υποχρεούται, πριν από τη λήξη της, να καταθέσει αίτηση στον δήμο ή την κοινότητα του τόπου κατοικίας του, η οποία συνοδεύεται από τα εξής δικαιολογητικά:

1. ακριβές φωτοαντίγραφο ισχύοντος διαβατηρίου ή άλλου ταξιδιωτικού εγγράφου αναγνωρισμένου από τη χώρα μας (όλων των σελίδων), με την ισχύουσα άδεια διαμονής,
2. επικυρωμένο αντίγραφο της προηγούμενης άδειας διαμονής του συντηρούντος ή βεβαίωση ότι έχει υποβληθεί σχετική αίτηση για ανανέωση,

3. επικυρωμένο αντίγραφο της φορολογικής δήλωσης ή αντίγραφο του εκκαθαριστικού σημειώματος της φορολογικής δήλωσης του συντηρούντος και των μελών της οικογένειάς του **για το προηγούμενο οικονομικό έτος**, από την οποία να προκύπτει το εισόδημά τους. Το αποδεικτικό στοιχείο για το εισόδημα των μελών της οικογένειας απαιτείται στην περίπτωση που αυτό προσμετράται, σύμφωνα με την παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου. Ως **επαρκείς πόροι** που απαιτούνται για την ανανέωση της άδειας διαμονής των μελών ορίζεται το ετήσιο προσωπικό εισόδημα που απαιτείται, ανωτέρω, από τον συντηρούντα για την έγκριση της οικογενειακής επανένωσης, δηλαδή «ετήσιο προσωπικό εισόδημα, σταθερό και τακτικό, το οποίο είναι **μεγαλύτερο ή ίσο των 8.500€**, προσαυξημένο κατά 20% για τον έτερο των συζύγων και κατά 15% για κάθε τέκνο»,

4. πρόσφατο πιστοποιητικό οικογενειακής κατάστασης, από το οποίο να προκύπτει ο συγγενικός δεσμός, επίσημα μεταφρασμένο και επικυρωμένο από τις αρμόδιες Ελληνικές αρχές. **Στην περίπτωση που δεν έχει μεταβληθεί η οικογενειακή κατάσταση** του συντηρούντος (γέννηση τέκνων, διαζύγιο κ.λ.π.) αντί του πιστοποιητικού οικογενειακής κατάστασης **υποβάλλεται υπεύθυνα δήλωση ότι δεν έχει μεταβληθεί η οικογενειακή του κατάσταση,**

5. βεβαίωση ασφαλιστικού φορέα για την κάλυψη των εξόδων νοσηλείας και ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης,

6. στην περίπτωση αλλαγής της κατοικίας, θεωρημένη σύμβαση μίσθωσης της νέας κατοικίας από Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία ή δήλωση Ε9 στην περίπτωση ιδιοκατοίκησης,

7. τρεις (3) έγχρωμες φωτογραφίες,
8. παράβολο με τη μορφή αποδεικτικού διπλότυπου τύπου Β' από την αρμόδια για την παραλαβή της αίτησης υπηρεσία.

Σχετικά με το άρθρο 9

Απόρριψη αίτησης, ανάκληση ή μη ανανέωση άδειας διαμονής

Η άδεια διαμονής για οικογενειακή επανένωση δεν χορηγείται, ανακαλείται ή δεν ανανεώνεται, στις ακόλουθες περιπτώσεις:

α) συντρέχει κίνδυνος για τη δημόσια τάξη και ασφάλεια, σύμφωνα με το στοιχείο β) του άρθρου 10 του ν. 3386/2005.

β) συντρέχουν λόγοι δημόσιας υγείας, σύμφωνα με το στοιχείο γ) του άρθρου 10 του ν. 3386/2005

δ) δεν πληρούνται ή δεν πληρούνται πλέον οι όροι που ορίζονται στο παρόν προεδρικό διάταγμα.

ε) ο συντηρών και τα μέλη της οικογένειας του έπαυσαν να διάγουν πραγματικό συζυγικό ή οικογενειακό βίο.

στ) αποδειχθεί, με τελεσίδικη δικαστική απόφαση, ότι χρησιμοποιήθηκαν ψευδείς ή παραπλανητικές πληροφορίες, πλαστά ή παραποιημένα έγγραφα ή ότι διαπράχθηκε, με οποιοδήποτε τρόπο απάτη ή χρησιμοποιήθηκαν άλλα παράνομα μέσα.

ζ) διαπιστωθεί ότι η οικογενειακή σχέση, ιδίως ο γάμος, η υιοθεσία ή η αναγνώριση τέκνων έχει συναφθεί με σκοπό την καταστρατήγηση των διατάξεων του παρόντος, προκειμένου να επιτευχθεί η είσοδος ή η διαμονή στη Χώρα. Η οικογενειακή σχέση θεωρείται ότι έχει συναφθεί για το σκοπό αυτόν, ιδίως όταν δεν υπάρχει συμβίωση των μελών της οικογένειας ή δεν υφίσταται δυνατότητα επικοινωνίας τους ή όταν ο ένας σύζυγος αγνοεί θέματα που σχετίζονται με την προσωπική κατάσταση του ετέρου των συζύγων.

(η) Η διαμονή του συντηρούντος τερματισθεί και το μέλος της οικογένειας δεν διαθέτει αυτοτελές δικαίωμα διαμονής.

Κατά την ανάκληση ή μη ανανέωση της άδειας διαμονής μέλους της οικογένειας του συντηρούντος για λόγους δημόσιας τάξης, δημόσιας ασφάλειας ή δημόσιας υγείας, εξετάζονται, πέραν των ανωτέρω και των σχετικών προβλέψεων του άρθρου 8 του ν. 3386/2005, η σοβαρότητα ή το είδος του αδικήματος που διεπράχθη και οι κίνδυνοι που προέρχονται από αυτό το άτομο.

Οι αρμόδιες Υπηρεσίες Αλλοδαπών και Μετανάστευσης των οικείων Περιφερειών, διενεργούν τους κατάλληλους ελέγχους μέσω προσωπικής συνέντευξης (τόσο κατά την αρχική χορήγηση της άδειας διαμονής όσο και κατά την ανανέωση αυτής). Έλεγχοι, επίσης, μπορούν να πραγματοποιούνται και στις περιπτώσεις που περιέρχεται στη γνώση τους πληροφορία, η οποία μπορεί να δικαιολογήσει ανάκληση της άδειας διαμονής.

ΠΡΟΣΟΧΗ: Για τις περιπτώσεις μη χορήγησης άδειας διαμονής, μη ανανέωσης, ή ανάκλησης αυτής, ή την περίπτωση της λήψης μέτρων απομάκρυνσης του συντηρούντος ή μελών της οικογένειας του, θα πρέπει οι υπήκοοι τρίτων χωρών να καλούνται σε προηγούμενη ακρόαση, προκειμένου να ληφθούν υπόψη τα κατωτέρω:

1. Ο χαρακτήρας και η σταθερότητα των οικογενειακών δεσμών του προσώπου (π.χ. αν υπάρχει ανήλικο τέκνο).
2. Η διάρκεια διαμονής του στη Χώρα.
3. Η ύπαρξη οικογενειακών, πολιτιστικών και κοινωνικών δεσμών με τη χώρα καταγωγής του (π.χ. αν εξαιτίας της διαμονής του στην Ελλάδα για ικανό χρονικό διάστημα, έχει πάψει πλέον να έχει ισχυρούς δεσμούς με τη χώρα καταγωγής του).

Σχετικά με το άρθρο 10

Δικαιώματα και υποχρεώσεις μελών οικογένειας υπηκόου τρίτης χώρας

Δικαιώματα:

Τα μέλη της οικογένειας έχουν, **κατ' αντιστοιχία με τον συντηρούντα**, δικαίωμα:

- Πρόσβασης στην εκπαίδευση
- Πρόσβασης στη μισθωτή εργασία και σε ανεξάρτητη οικονομική δραστηριότητα.

Η πρόσβαση αυτή γενικώς, αλλά και ειδικότερα, όσον αφορά στο πρώτο δωδεκάμηνο διάστημα διαμονής από τη χορήγηση της αρχικής άδειας διαμονής για οικογενειακή επανένωση, τελεί υπό τους όρους και τις προϋποθέσεις που καθορίζονται με την Κοινή Υπουργική Απόφαση του άρθρου 90 § 1 ν.3386/2005 (ενότητα Γ, απόφαση υπ' αριθμ.160/3-1-2006, ΦΕΚ Α' 6).

ΠΡΟΣΟΧΗ: σε κατόχους αδειών διαμονής για οικογενειακή επανένωση που παρέχουν εξαρτημένη εργασία, υπηρεσίες ή έργο ή ασκούν ανεξάρτητη οικονομική δραστηριότητα, η σχετική έγκριση θα δίνεται μόνο για το νομό στον οποίο έχει χορηγηθεί άδεια διαμονής στον συντηρούντα και στο μέλος της οικογένειας, δεδομένου ότι δεν νοείται οικογενειακή επανένωση με έναν εκ των συζύγων εκτός των ορίων του νομού, διότι θα αναιρείτο η προϋπόθεση της συγκατοίκησης.

- Πρόσβασης στον επαγγελματικό προσανατολισμό, τη βασική και περαιτέρω κατάρτιση καθώς και την επανακατάρτιση.

Με την παράγραφο 2 διευκρινίζεται ότι τα μέλη της οικογένειας υπόκεινται επιπλέον **στα γενικά δικαιώματα και υποχρεώσεις** των υπηκόων τρίτων χωρών που είναι κάτοχοι άδειας διαμονής, όπως αυτά προβλέπονται στον ν. 3386/2005 (ιδίως άρθρα 71 έως 73 και 83).

Σχετικά με το άρθρο 11

Αυτοτελής άδεια διαμονής μελών οικογένειας

1. Πρόσωπα που έχουν γίνει δεκτά για λόγους οικογενειακής επανένωσης δικαιούνται να αποκτήσουν αυτοτελή άδεια διαμονής στην Ελλάδα υπό τις εξής προϋποθέσεις:

α) Παρέλευση πενταετίας από τη χορήγηση της αρχικής άδειας διαμονής για οικογενειακή συνένωση, με την προϋπόθεση ότι δεν έχει χορηγηθεί άδεια διαμονής για έναν από τους άλλους λόγους που προβλέπονται στον ν. 3386/2005.

Προσοχή: Στην προκειμένη περίπτωση ως άλλοι λόγοι, νοούνται **οι περιπτώσεις 1(β) και 2 (α), (β) του παρόντος άρθρου.**

Συνεπώς, οι κάτοχοι αδειών διαμονής για οικογενειακή επανένωση **δεν επιτρέπεται να αλλάξουν κατηγορία άδειας διαμονής πριν την παρέλευση πενταετίας**, πλην των παραπάνω περιπτώσεων και εφόσον τα συγκεκριμένα γεγονότα (ενηλικίωση, θάνατος του συντηρούντος, διαζύγιο κ.λ.π.) συντρέχουν αποδεδειγμένα στο πρόσωπο του μέλους της οικογένειας, οπότε και του χορηγείται αυτοτελής άδεια διαμονής δυνάμει του παρόντος άρθρου.

β) Ενηλικίωση (αφορά στα τέκνα)

2. Εκτός των ανωτέρω περιπτώσεων (παρέλευσης πενταετίας νόμιμης διαμονής ή ενηλικίωσης), χορηγείται αυτοτελής άδεια διαμονής σε πρόσωπα που είναι κάτοχοι άδειας διαμονής για οικογενειακή επανένωση, στις εξής περιπτώσεις:

α) Θάνατος του συντηρούντος. Αυτοτελής άδεια διαμονής χορηγείται μόνο εφόσον τα μέλη της οικογένειας διαμένουν στη Χώρα τουλάχιστον επί ένα έτος πριν το θάνατό του.

β) Περίπτωση διαζυγίου ή ακύρωσης του γάμου ή αποδεδειγμένης διακοπής της έγγαμης συμβίωσης, αλλά με τις εξής προϋποθέσεις:

- ο γάμος διήρκεσε τρία τουλάχιστον χρόνια πριν από την έναρξη της δίκης έκδοσης διαζυγίου ή ακύρωσης του γάμου ή διακοπής της έγγαμης συμβίωσης. Επισημαίνεται ότι το ένα από τα τρία αυτά έτη θα πρέπει να έχει διανυθεί στην Ελλάδα,
- να συντρέχουν ιδιαίτερες δυσχερείς καταστάσεις, όπως σε περίπτωση που το μέλος της οικογένειας κατέστη θύμα οικογενειακής βίας, κατά τη διάρκεια του γάμου.

Επισημαίνεται ότι, προκειμένου να διαπιστωθεί, εάν συντρέχει αποδεδειγμένη διακοπή της έγγαμης συμβίωσης, στοιχεία τα οποία τεκμηριώνουν την κατάσταση αυτή και οι Υπηρεσίες μπορούν να λαμβάνουν υπόψη, είναι, ιδίως, αγωγή διαζυγίου, μισθωτήριο κατοικίας από το οποίο εμφανίζεται ότι ο συντηρών δεν διαμένει πλέον με τα μέλη της οικογένειάς του ή υποβολή ξεχωριστής φορολογικής δήλωσης των δύο συζύγων. Τα ανωτέρω στοιχεία θα πρέπει να δηλώνονται από τους υπηκόους τρίτων χωρών στο πλαίσιο της υποχρέωσης τους να ενημερώνουν τις αρμόδιες Υπηρεσίες Αλλοδαπών και Μετανάστευσης για κάθε μεταβολή της διεύθυνσης κατοικίας τους ή της προσωπικής τους κατάστασης.

Ο υπήκοος τρίτης χώρας οφείλει να δηλώνει τις ανωτέρω μεταβολές εντός μηνός.

Η διάρκεια της αυτοτελούς άδειας διαμονής δεν μπορεί να υπερβαίνει το ένα έτος και περαιτέρω ανανέωσή της γίνεται σύμφωνα με τις προβλέψεις του ν.3386/05.

ΠΡΟΣΟΧΗ: Το δικαίωμα διαμονής των ανήλικων τέκνων ακολουθεί την τύχη του δικαιώματος διαμονής του γονέα, στον οποίον έχει ανατεθεί η επιμέλειά τους.

Για τα τέκνα που ενηλικιώνονται η διάρκεια της αυτοτελούς άδειας διαμονής δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερη του έτους και ανανεώνεται ανά έτος. Η ανανέωση αυτής επιτρέπεται μέχρι το 21^ο έτος της ηλικίας τους.

Μετά τη συμπλήρωση του 21ου έτους της ηλικίας τους, επιτρέπεται ανανέωση για έναν από τους λόγους που προβλέπονται στο ν.3386/05.

Αν το τέκνο ανανεώσει την αυτοτελή άδεια διαμονής **για σπουδές**, τότε μπορεί μετά την ολοκλήρωση των σπουδών του, να την ανανεώσει αυτοτελώς για ένα ακόμη έτος και κατόπιν για έναν από τους λόγους που προβλέπονται από τις διατάξεις του ν.3386/05. Εξαιρείται η περίπτωση ανανέωσης για λόγους οικογενειακής επανένωσης.

Για **τη χορήγηση της αυτοτελούς άδειας διαμονής** του άρθρου αυτού, το μέλος της οικογένειας, εφόσον πληροί μία εκ των ανωτέρω προϋποθέσεων, υποβάλλει αίτηση στο δήμο ή τη κοινότητα του τόπου κατοικίας του, η οποία συνοδεύεται από τα εξής δικαιολογητικά:

1. ακριβές φωτοαντίγραφο ισχύοντος διαβατηρίου ή άλλου ταξιδιωτικού εγγράφου αναγνωρισμένου από τη χώρα μας (όλων των σελίδων), με την ισχύουσα άδεια διαμονής,

2. ακριβή φωτοαντίγραφα προηγούμενων αδειών διαμονής για οικογενειακή επανένωση από τις οποίες να αποδεικνύεται συνολικά η πενταετής νόμιμη διαμονή του στην Ελλάδα, για το σκοπό αυτό, για την περίπτωση παρέλευσης της πενταετίας

ή

ληξιαρχική πράξη γέννησης, για την περίπτωση της ενηλικίωσης

ή

ληξιαρχική πράξη θανάτου του συντηρούντος για την περίπτωση θανάτου του συντηρούντος

ή

απόφαση διαζυγίου ή ακύρωσης του γάμου συνοδευόμενη από επικυρωμένο αντίγραφο ληξιαρχικής πράξης γάμου, για την περίπτωση διαζυγίου.

ΠΡΟΣΟΧΗ: για την **τεκμηρίωση της αποδεδειγμένης διακοπής της έγγαμης συμβίωσης** μπορεί να υποβάλλονται: αγωγή διαζυγίου, μισθωτήριο κατοικίας από το οποίο εμφανίζεται ότι ο συντηρών δεν διαμένει πλέον με τα μέλη της οικογένειάς του ή υποβολή ξεχωριστής φορολογικής δήλωσης των δύο συζύγων.

ή

επικυρωμένο αντίγραφο της καταγγελίας που έχει υποβάλλει σε αρμόδια Ελληνική αρχή ή οποιοδήποτε άλλο στοιχείο από το οποίο να προκύπτει η συνδρομή των ιδιαιτέρως δυσχερών καταστάσεων, στην περίπτωση άσκησης ενδο-οικογενειακής βίας,

3. στην περίπτωση που η κατοικία έχει αλλάξει υποβάλλεται επικυρωμένο φωτοαντίγραφο του νέου συμβολαίου μίσθωσης κατοικίας ή δήλωση Ε9 στην περίπτωση ιδιοκατοίκησης,
4. βεβαίωση του ασφαλιστικού φορέα στον οποίον είναι ασφαλισμένος για την πλήρη κάλυψη των δαπανών υγειονομικής περίθαλψης (απαίτηση που προκύπτει από τις οριζόντιες διατάξεις του ν. 3386/2005).
5. παράβολο με τη μορφή αποδεικτικού διπλότυπου τύπου Β' από την αρμόδια για την παραλαβή της αίτησης υπηρεσία, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 92 του Ν. 3386/2005,
6. τρεις (3) έγχρωμες φωτογραφίες.

Για την ανανέωση της αυτοτελούς άδειας διαμονής του άρθρου αυτού, στην περίπτωση των μελών (τέκνων) οικογένειας υπηκόου τρίτης χώρας, μέχρι τη συμπλήρωση του 21^{ου} έτους της ηλικίας τους, υποβάλλεται αίτηση, συνοδευόμενη από τα εξής δικαιολογητικά:

1. ακριβές φωτοαντίγραφο ισχύοντος διαβατηρίου ή άλλου ταξιδιωτικού εγγράφου αναγνωρισμένου από τη χώρα μας (όλων των σελίδων), με την ισχύουσα άδεια διαμονής,
2. ληξιαρχική πράξη γέννησης
3. βεβαίωση του ασφαλιστικού φορέα στον οποίον είναι ασφαλισμένος για την πλήρη κάλυψη των δαπανών υγειονομικής περίθαλψης (απαίτηση που προκύπτει επίσης από τις οριζόντιες διατάξεις του ν. 3386/2005).
4. παράβολο με τη μορφή αποδεικτικού διπλότυπου τύπου Β' από την αρμόδια για την παραλαβή της αίτησης υπηρεσία, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 92 του Ν. 3386/2005,
5. τρεις (3) έγχρωμες φωτογραφίες.

Για την ανανέωση της αυτοτελούς άδειας διαμονής στην περίπτωση μέλους οικογένειας υπηκόου τρίτης χώρας (τέκνου) που έχει ολοκληρώσει τις σπουδές του, θα προσκομίζεται επιπλέον, πιστοποιητικό από το οποίο θα αποδεικνύεται το πέρας των σπουδών.

Για την ανανέωση της αυτοτελούς άδειας διαμονής για έναν από τους λόγους του ν. 3386/2005, υποβάλλεται αίτηση, συνοδευόμενη από τα κατά περίπτωση δικαιολογητικά, όπως περιγράφονται στα οικεία άρθρα του ν. 3386/2005, με εξαίρεση την υποχρέωση λήψης ειδικής θεώρησης εισόδου.

Σχετικά με το άρθρο 12

Δικαίωμα προσφυγής

Με την παράγραφο 1 προβλέπεται ότι κάθε απόφαση απόρριψης αίτησης για χορήγηση άδειας διαμονής για οικογενειακή επανένωση πρέπει να είναι αιτιολογημένη, σύμφωνα με το άρθρο 17 του Ν. 2690/1999 (Α' 45), όπως ισχύει.

Με την παράγραφο 2 ορίζεται ότι για τις αποφάσεις που εκδίδονται δυνάμει του παρόντος ασκείται αίτηση θεραπείας, σύμφωνα με το άρθρο 24 του Ν. 2690/1999, όπως ισχύει.

Με την παράγραφο 3 γίνεται παραπομπή στη δυνατότητα άσκησης προσφυγής στο τριμελές διοικητικό πρωτοδικείο, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στις διατάξεις του άρθρου 15 του Ν. 3068/2002 (Α' 274), σε περιπτώσεις απόρριψης αίτησης οικογενειακής επανένωσης, μη ανανέωσης ή ανάκλησης της άδειας διαμονής ή λήψη μέτρου απομάκρυνσης.

Σχετικά με το άρθρο 13

Έναρξη ισχύος

Με το άρθρο αυτό ορίζεται ως ημερομηνία έναρξης ισχύος του παρόντος, η ημερομηνία δημοσίευσής του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Κατόπιν των ανωτέρω, παρακαλούμε για τη λήψη όλων των απαραίτητων κατά την κρίση σας μέτρων για την ομαλή εφαρμογή του εν λόγω Προεδρικού Διατάγματος.

Ο ΓΕΝ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΑΘ. ΒΕΖΥΡΓΙΑΝΝΗΣ

ΣΥΝ.: Προεδρικό Διάταγμα υπ' αριθμ. 131 (ΦΕΚ 143 Α')

Ακολουθεί Πίνακας Αποδεκτών

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ

1. Όλα τα Υπουργεία
Γραφεία Γενικών και Ειδικών Γραμματέων
2. Υπουργείο Εσωτερικών, Δ.Δ.Α.
Γενική Γραμματεία Δημόσιας Διοίκησης
& Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης
Δ/νση Σχέσεων Κράτους-Πολίτη
Βασ. Σοφίας 15
3. Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών
Δ/νση Μητρώου
4. Υπουργείο Εξωτερικών
α) Δ/νση Γ4 Δικαιοσύνης, Εσωτερικών Υποθέσεων
& Schengen
β) Δ/νση Εθιμοτυπίας
5. Υπουργείο Απασχόλησης & Κοιν. Προστασίας
α) Δ/νση Απασχόλησης
Τμήμα III
Πειραιώς 40
β) Γενική Γραμματεία Κοινωνικών Ασφαλίσεων
Δ/νση Ασφάλισης Ασθένειας και Μητρότητας
Σταδίου 29
6. Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης
7. Υπουργείο Δικαιοσύνης
Δ/νση Νομοθ. Συντονισμού Ειδ. Νομικών Υποθέσεων ΕΕ
& Διεθνών Οργανισμών
Μεσογείων 96, Αθήνα
8. Υπουργείο Δημόσιας Τάξης
α) Δ/νση Αλλοδαπών
β) Δ/νση Δημόσιας Ασφάλειας
9. Γενική Γραμματεία Ενημέρωσης
Αλ. Πάντου & Φραγκούδη 11
Τ.Κ. 10163, Αθήνα
10. Όλες τις Περιφέρειες
(με την παράκληση να ενημερώσουν όλους τους
Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού χωρικής τους αρμοδιότητας)
11. Συνήγορο του Πολίτη
12. Σώμα Ελεγκτών-Επιθεωρητών Δημόσιας Διοίκησης
13. Ινστιτούτο Μεταναστευτικής Πολιτικής (ΙΜΕΠΟ)
14. Ελληνική Εταιρεία Τοπικής Αυτοδιοίκησης και Αποκέντρωσης (ΕΕΤΑΑ)
15. ΔΑΕΜ
16. Δικηγορικό Σύλλογο
17. ΓΣΕΕ

Εσωτερική Διανομή:

1. Γραφείο κ. Υπουργού
2. Γραφείο κ. Υφυπουργού
3. Γραφείο Γενικού Γραμματέα
4. Γραφείο κ. Νομικού Συμβούλου
5. κα Γενική Διευθύντρια Διοικητικής Υποστήριξης
6. Δ/νση Διοίκησης
7. Δ/νση Μηχανοργάνωσης & Ηλεκτρονικής Επεξ. Στοιχείων
8. Δ/νση Αστικής & Δημοτικής Κατάστασης
9. Δ/νση Οργάνωσης & Απλούστευσης Διαδικασιών
10. Δ/νση Αλλοδαπών και Μετανάστευσης
Όλα τα τμήματα